

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।
মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'
সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ গাই গৰুৰ খাদ্য আৰু ইয়াৰ ..	২
□ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত শহাপল্ল ..	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৪
□ বায়ু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণত উদ্ভিদৰ ..	৪

□ ৪৫ তম বছৰ □ ৯ম সংখ্যা □ ১ মে' - ২০২৪ □ ১৬-৩০ বহাগ, ১৯৪৬ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা □ GHARE - PATHARE □ PMG - 19 of 2005 - 06

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্রতিষ্ঠানৰ ৩১ সংখ্যক পৰিচালনা সমিতিৰ বৈঠক সম্পন্ন

যোৱা ২৬ এপ্ৰিল তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত, খানাপাৰাস্থিত সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্রতিষ্ঠান, উত্তৰ-পূব সংমণ্ডলৰ ৩১ সংখ্যক পৰিচালনা সমিতিৰ বৈঠকখন অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাৰ অধ্যক্ষতাত অনুষ্ঠিত হোৱা উক্ত সভাখনত শ্ৰী এছ কে যাদৱ (সম্প্রসাৰণ বিষয়া, কৃষি আৰু কৃষক উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়, ভাৰত চৰকাৰ), সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্রতিষ্ঠানৰ সঞ্চালক ড° ৰাজমণি বৰদলৈ, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক শ্ৰী তপন গোহাঁই (এ চি এছ), বিত্ত নিয়ন্ত্ৰক শ্ৰী কে শৰ্মা, মণিপুৰ চৰকাৰৰ কৃষি সঞ্চালক, শ্ৰী এন জি সিং (এম চি এছ), মিজোৰাম SAMETI ৰ সঞ্চালক ড° পাৰ্টেৰ লগতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ আন

ৰাজ্যসমূহ যেনে নগালেণ্ড, ত্ৰিপুৰা, উত্তৰ-পূবৰ অগ্ৰণী প্রতিষ্ঠানটি ISO 9001:2015 প্ৰমাণ-পত্ৰৰ স্বীকৃতি লাভ কৰাৰ বাবে অভিনন্দন জনায়।

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্রতিষ্ঠান, উত্তৰ-পূব সংমণ্ডলৰ ৩১ সংখ্যক পৰিচালনা সমিতিৰ বৈঠকত প্ৰশিক্ষণ/শৈক্ষিক কাৰ্যসূচী উদ্যোচন কৰা অৱস্থাত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা, সম্প্রসাৰণ বিষয়া, কৃষি আৰু কৃষক উন্নয়ন মন্ত্ৰালয়, ভাৰত চৰকাৰ, শ্ৰী এছ কে যাদৱ প্ৰমুখ্যে বিশিষ্ট ব্যক্তিসকল

চি আৰ আটাৰিৰ সঞ্চালক ড° এ কে মহান্তি আদিও উপস্থিত থাকে। কিছুসংখ্যক সদস্যই ভাৰ্চুৱেল মোডতো অংশগ্ৰহণ কৰে। এই বৈঠকত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য তথা পৰিচালনা সমিতিৰ অধ্যক্ষই সম্প্রসাৰণ শিক্ষা প্রতিষ্ঠানৰ সঞ্চালক ড° ৰাজমণি বৰদলৈক

উক্ত সভাত অনুষ্ঠানৰ বিগত বৰ্ষৰ সম্পাদিত কাৰ্যসমূহ ড° সজীৱ বৰুৱা আৰু অনাগত বৰ্ষৰ প্ৰশিক্ষণ/শৈক্ষিক কাৰ্যসূচী ড° চিত্ত বঞ্জণ ডেকাই উপস্থাপন কৰে আৰু সভাৰ সকলো সদস্যই উক্ত প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত অনুমোদন জনায়।

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত লখিমপুৰ পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত বিশ্ব পশু চিকিৎসা দিৱস পালন

সমগ্ৰ বিশ্বৰ লগতে লখিমপুৰ জিলাতো যোৱা ২৮ এপ্ৰিল তাৰিখে বিশ্ব পশু চিকিৎসা দিৱস-২৪ পালন কৰা হয়। জিলাখনৰ জহিংত অৱস্থিত পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত নাৰায়ণপুৰ খণ্ড পশুচিকিৎসালয়, নাৰায়ণপুৰ পশুপালন আৰু পশু চিকিৎসা বিভাগৰ সহযোগত সাৰজনত এই বিশ্ব পশু চিকিৎসা দিৱস-২৪ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। সাৰজনৰ বাপুজী যুৱ সংঘৰ প্ৰাংগণত অনুষ্ঠিত শিবিৰটো উদ্বোধন কৰি লখিমপুৰ পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সহযোগী

বিজ্ঞানগুৰু ড° উমাবাম তামুলীয়ে উদ্বোধনী ভাষণ প্ৰদান কৰি কয় যে এই বিশেষ দিৱসটোত প্ৰতিবছৰে লক্ষিমপুৰ জিলাৰ বিভিন্ন স্থান বাচনি কৰি কৃষকসকল উপকৃত হোৱাকৈ পশুধনৰ চিকিৎসা, চিটাকৰণ আৰু দিহা পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰি আহিছে। এইবাৰ সাৰজনবাসীৰ ওচৰলৈ আহি কৃষক তথা পশুপালকসকলৰ পশুধনৰ বিনামূলীয়া পশু চিকিৎসা আৰু চিটাকৰণ কৰা হৈছে। শিবিৰটোত কৃষকসকলৰ বিভিন্ন সমস্যা সম্পৰ্কে উপস্থিত বিজ্ঞানিসকলৰ সৈতে বাৰ্তালাপ কৰে। শিবিৰটোত লখিমপুৰ পশু

চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সহযোগী অধ্যাপক প্ৰাঞ্জল বৰুৱা, জি.তেন ৰাজখোৱা, হিমাংশু বৰুৱা, সঞ্জীৱ খাৰঘৰীয়া, সহ-অধ্যাপক মুদুপৰন বৈশ্য, প্ৰশান্ত কুমাৰ বৰা, জিতু মণি দাস, প্ৰিয়ংকা কোঁৱৰ, সুৰক্ষা চুবুৱী ডেকা, স্নিগ্ধা হাজৰিকা, দীপান্দিতা বৰুৱা, ৰশ্মিৰেখা শইকীয়া, প্ৰশান্ত চাবুকধৰা, সিদ্ধাৰ্থ শেখৰ পাঠক, কংকন জ্যোতি দত্ত, আদিত্য বৰুৱা, মনোজ কলিতা আৰু দীপজ্যোতি মহন্তই কৃষক বাইজৰ সৈতে বাৰ্তালাপ কৰে লগতে ২৪ গৰাকী চিকিৎসক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পশুধনৰ চিটাকৰণ কৰাৰ লগতে চিকিৎসা প্ৰদান কৰে। নাৰায়ণপুৰ খণ্ড চিকিৎসক ডাঃ প্ৰশান্ত হাজৰিকাক, ডাঃ লিপ্সি সোণোৱাল, জ্যেষ্ঠ ক্ষেত্ৰ সহায়ক পুতুল বৰুৱা আৰু চতুৰ্থ বৰ্গৰ কৰ্মচাৰী মুকুন্দ মাধৱ বৰাই শিবিৰটোত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ায়।

মে' মাহৰ সম্ভাৱ্য কীট-পতংগৰ ব্যৱস্থাপনা

মহাজাতীয় শস্য সংৰক্ষণ কৰিবলৈ হ'লে শস্যখিনি ভালদৰে ৰ'দাই, ছাঁত টেঁচা কৰি মৰাপাট বা তেনেধৰণৰ বস্তাৰ ভিতৰভাগত পলিথিনৰ আস্তৰণ দি, শস্যখিনিৰ প্ৰতি কিলোগ্ৰামত ৩ গ্ৰাম পৰিমাণৰ জালুকৰ গুড়ি ভালদৰে মিহলাই ভৰাই ৰাখিলে ব্ৰেকিডৰ আক্ৰমণৰ পৰা বহুখিনি সকাহ পোৱা যায়।
খেতি পথাৰত এন্দুৰৰ উপদ্ৰৱ বেছি হ'লে, এন্দুৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে জিংক ফছফাইড টোপ প্ৰয়োগ কৰি সুফল পাব পাৰি। প্ৰথমতে, ৯৬০ গ্ৰাম খুদ চাউলৰ লগত ২০ গ্ৰাম মিঠাতেল মিহলাই লৈ তাৰে ২০-৩০ গ্ৰাম এন্দুৰৰ গাঁতৰ মুখত দুদিনমানৰ কাৰণে থৈ, এন্দুৰৰ ভয়ভাৱ গুচাই তৃতীয়দিনা ওপৰোক্ত একেই মত্ৰাৰ চাউল আৰু মিঠাতেলৰ লগত ২০ গ্ৰাম জিংক ফছফাইড ছটিয়াই বাঁহৰ মাৰিৰে ভালদৰে সানি, তাৰ পৰা ১০-১৫ গ্ৰামকৈ বাঁহৰ চুঙা, কলপটুৱা, মলা আদিত দি গধূলি এন্দুৰৰ গাঁতৰ মুখত বা এন্দুৰ অহা-যোৱা কৰা পথত ৰাখিব লাগে। অৱশ্যে বিযাক্ত টোপ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগত এন্দুৰৰ গাঁতবোৰৰ মুখবোৰ বন্ধ কৰি থব লাগে। পিচদিনা যিকৈই গাঁতৰ মুখবোৰ খোলা অৱস্থাত পোৱা যায়, সেইবিলাকতহে বিযাক্ত টোপ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।
জৈৱিকভাৱে কৰা চাহত উইপোকৰ আক্ৰমণ হ'লে বিউভেৰিয়া বেচিয়ানা বা মেটাৰহিজিয়াম এনিচপ্লাইক পানীৰ লগত ১:৩০০ অনুপাতত মিহলাই গছৰ গুৰিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। জৈৱিকভাৱে নকৰা চাহবাগিছাত ২ চামোচ থায়মিথ'স্লাম ২৫ ডব্লিউ.জি. ৫ লিটাৰ পানীৰ লগত মিহলাই, ইয়াৰে ২৫০ মিঃলিঃ প্ৰতিজোপা গছত প্ৰয়োগ কৰি ভাল ফল আশা কৰিব পাৰি। চাহৰ পথিলাজাতীয় পোকৰ লেটাৰিলাক গছৰ গুৰিত বা চাহৰ শুকান বাকলিৰ ভিতৰত লুকাই থাকে। গতিকে সেইবিলাক যান্ত্ৰিকভাৱে ধ্বংস কৰিব লাগে।
বৰলীয়া পোকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে হেদালিৰ কাষত ফেৰমন ফান্দ (কিউলিউৰ বা মিথাইল ইউগিনলয়ু) প্ৰতি বিঘা মাটিত ৫ টাৰ হিচাপত ব্যৱহাৰ কৰক। মাটিত বগোৱা লতাজাতীয় পাচলি (যেনে - ৰঙালাও)ক খেৰেৰে ঢাকি বৰলীয়া পোকৰ

আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰি। মোৱা পোক বা শোহনি পোকক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে হালধীয়া আঠায়ুক্ত ফান্দ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।
ভেন্দি, বীন, ছয়াবিন, লেছেৰা মাহ, তিঁয়হ, জিকা আদি পাচলিৰ লগতে গোলাপ, জাৰবেৰা, ইন্দ্ৰমালতী আদি ফুলৰ গছত দ্ৰুত ফুটকায়ুক্ত চাঁহৰ আক্ৰমণ দেখা দিব পাৰে। এই চাঁহৰ আক্ৰমণ হ'লে আক্ৰান্ত গছৰ পাতবোৰ তললৈ মেৰখাই শুকাই যায়, যাৰ ফলত ওপৰোক্ত শস্যসমূহৰ উৎপাদন হ্রাস পায়। এই চাঁহ নিবাৰণৰ বাবে এক চাহচামোচ ফেনপাইৰিক্সমেট ৫ এচ. চি দৰৰ প্ৰতি ৫ লিটাৰ পানীত মিহলাই ছটিয়াব লাগে।
মৌমাখিৰ এইসময়ত জাক উৰাৰ বতৰ। গতিকে মৌপালকসকলে মৌবাহসমূহ সঘনাই পৰিদৰ্শন কৰি, নতুন মৌবাণীকোষ দেখা পালে ভাঙি পেলাব লাগে। এনে কৰি মৌমাখিৰ জাক উৰা প্ৰক্ৰিয়া ৰোধ কৰিব পৰা যায়।
অমিতাকে ধৰি অন্যান্য প্ৰায় ৫৫ বিধ উদ্যান শস্য বিশেষকৈ ভেণ্ডি, বেঙো, মধুৰি, আম, ডালিম, শিমলু, আলু, ৰঙালাও আদিক ক্ষতি কৰা মিলিবাগ বা কপাহী পোকৰ বিষয়ে ২০০৮ চনৰ জুলাই মাহত তামিলনাডুৰ কইম্বাটুৰ নামৰ ঠাইত প্ৰথম বাৰলৈ দেখা গৈছিল। এই অনিষ্টকাৰী পোকবিধ যাতায়ত তথা অন্যান্য কাৰকৰ দ্বাৰা সমগ্ৰ ভাৰততে বিয়পি পৰিছে। এতিয়া কেৰালা, কৰ্ণাটক, মহাৰাষ্ট্ৰ, ত্ৰিপুৰাৰ লগতে ২০১১ চনৰ শেষ ভাগত অসমতো এই পতংগৰ অপকাৰী প্ৰাদুৰ্ভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। বৰ্তমান ইয়াক নাৰিকল, জবা, ধান আদি শস্য আক্ৰমণ কৰাও পৰিলক্ষিত হৈছে। কপাহী পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে ইমিডাক্সপ্ৰিড ১৭৮ এচ এল নামৰ ৰাসায়নিক কীটনাশক প্ৰতি লিটাৰ পানীত ১ মিঃলিঃকৈ মিহলাই গছৰ পাতত ছটিয়াব লাগে। অৱশ্যে প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত খুব জোৰেৰে দৰৰ নিমিহলোৱাকৈ পানীৰ লগত ভাতৰ মাৰ মিহলাই ছটিয়ালেও সুফলপাব পাৰি।
(অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পতংগতত্ত্ব বিভাগৰ বিভিন্নজন বিশেষজ্ঞই এই কৃষি বিষয়ক দিশ পৰামৰ্শ সমূহ আগবঢ়াইছিল)
ড° ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকাকতি

গাই গৰুৰ খাদ্য আৰু ইয়াৰ ব্যৱস্থাপনা

গো-পাম এখনত গাই গৰু এজনীক সুস্থ সৰল কৰি ৰাখিবলৈ আৰু ক্ষমতা অনুসৰি গাখীৰ উৎপাদনৰ সমতা বক্ষা কৰিবলৈ হ'লে পামখনত খাদ্যৰ প্ৰতিপালন অতিকৈ প্ৰয়োজনীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম। খাদ্যৰ ওপৰতে পামখনৰ অৰ্থনৈতিক দিশটো বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে, কিয়নো পামখনত হোৱা মুঠ উৎপাদন ব্যয়ৰ ৬০-৬৫ শতাংশই খাদ্যৰ বাবেই হয়। উচ্চ গাখীৰ উৎপাদন ক্ষমতা সম্পন্ন গাই হ'লেও তাইক যদি খাদ্য যোগান ও প্ৰতিপালনত অৱহেলা কৰা যায়, গাইজনীয়ে গাখীৰ উৎপাদনৰ সমতা বক্ষা কৰিব নোৱাৰে। প্ৰতি লিটাৰ গাখীৰ উৎপাদনৰ বাবে গাইজনীক নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ পোষক দ্ৰব্য যেনে- শৰ্কৰা, প্ৰটিন, চৰ্বি, খনিজ লৱন, খাদ্যপ্ৰাণ আদিৰ দৰকাৰ হয়। গতিকে গাইজনীক তাইৰ গাখীৰ উৎপাদনৰ ক্ষমতা অনুসৰি এই পোষকদ্ৰব্যবোৰ খাদ্যৰ দ্বাৰা যোগান ধৰিবলৈ লাগিব, অন্যথাই পাবলগীয়া গাখীৰ উৎপাদন পোৱা নাযাব আৰু তাৰ লগে লগে গাইজনীৰ স্বাস্থ্যৰো অৱনতি ঘটিব পাৰে।

গাইজনীৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পুষ্টিখিনি সেউজীয়া ঘাঁহ, শুকান খেৰ আৰু সুস্বাদু দানাৰ দ্বাৰা যোগান ধৰা হয়। এই তিনিও প্ৰকাৰৰ খাদ্য সম্ভাৰ এক নিৰ্দিষ্ট অনুপাতত গাইজনীক যোগান ধৰিব লাগে কিয়নো যিকোনো এবিধৰ

দ্বাৰা গৰুজনীৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পুষ্টিখিনি যোগান ধৰাৰ সম্ভৱ নহয় আৰু অকল সুস্বাদু দানাৰ দ্বাৰা গৰুজনীৰ পাকস্থলীৰ পৰিবেশৰ ওপৰত বিকপ প্ৰভাৱ পৰে যাৰ দ্বাৰা গাখীৰ উৎপাদনতো প্ৰভাৱ পৰে। আজিকালি গাইগৰুৰ সুস্বাদু দানা বজাৰত কিনিবলৈ পোৱা যায়, কিন্তু ইয়াৰ দাম বৰ বেছি হয় আৰু এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ পিছতো বহুসময়ত সন্তোষজনক উৎপাদনৰ নিশ্চয়তা পোৱা নাযায়। সেয়ে, এনে সুস্বাদু দানা নিজেই ঘৰতে বনাই গো-পামত ব্যৱহাৰ কৰিলে দানাৰ মান ঠিক থাকে আৰু কম খৰচতে ইয়াক বনাব পাৰি। এনে সুস্বাদু দানা তৈয়াৰ কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় উপাদানসমূহ যেনে মাকৈ, বাদামৰ খলিহে, সৰিয়হৰ খলিহে, তিলৰ খলিহে, ঘেঁহুৰ গুড়ি, তুঁহ গুড়ি, চাপৰ, ভঙা চাউল, মাহজাতীয় শস্যৰ পেলনীয়া অংশ আদি কিছুমান খেতিয়কৰ ঘৰতে পোৱা যায় আৰু আন কিছুমান ঠাই ভেদে বজাৰত কিনিবলৈ পোৱা যায়। গতিকে, এই উপাদানবোৰৰ উপলব্ধতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সেইবোৰ দানা সূত্ৰত প্ৰয়োগ কৰি গাই গৰুজনীৰ বাবে সুস্বাদু দানাখিনি বনাই ল'ব পাৰি। তাকে কৰোঁতে এই উপাদানবোৰক প্ৰধানত দুটা শ্ৰেণীত ভগাই ল'ব লাগে - মাংসহাৰ বা প্ৰটিনজাতীয় উপাদান আৰু শৰ্কৰা বা শক্তিজাতীয় উপাদান। শুকান মাছৰ

গুড়ি, বাদাম, সৰিয়হ আৰু তিলৰ খলিহে হৈছে প্ৰটিনজাতীয় উপাদান। অন্যহাতে শৰ্কৰাজাতীয় উপাদানবোৰ হৈছে- মাকৈ, চাপৰ, ভঙা চাউল, তুঁহগুড়ি আদি। ১০০ কিঃ গ্ৰাম গো-দানা বনাওঁতে এই উপাদানবোৰৰ পৰা ২০-২৫ শতাংশ প্ৰটিনজাতীয় আৰু ৭৫-৮০ শতাংশ শৰ্কৰাজাতীয় উপাদান যোগ কৰিব লাগে। ইয়াৰ লগত ১% খনিজ পদাৰ্থ আৰু ০.৫-১.০% খনিজ লোন (নিমখ) মিহলাব লাগে। যেনে—

দানা সূত্ৰ-১	
ক) বাদামৰ খলিহে	- ২০ ভাগ
খ) ভঙা চাউল/চাপৰ/মাকৈ	- ৭৮ ভাগ
গ) খনিজ পদাৰ্থ	- ১ ভাগ
ঘ) নিমখ	- ১ ভাগ
দানা সূত্ৰ-২	
ক) সৰিয়হৰ খলিহে	- ২৫ ভাগ
খ) ভঙা চাউল/চাপৰ/তুঁহগুড়ি	- ৭৩ ভাগ
গ) খনিজ লৱণ	- ১ ভাগ
ঘ) নিমখ	- ১ ভাগ

উপৰোক্ত দানাৰ লগত প্ৰস্তুত কৰোতা কোম্পানীৰ নিৰ্দেশানুসৰি ৫০-১০০ গ্ৰাম খাদ্যপ্ৰাণ মিহলাব লাগে।

উপলব্ধতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি একে শ্ৰেণীৰ দানাৰ উপকৰণবোৰৰ পৰিমাণ কম বেছি কৰিব পাৰি আৰু নিৰ্দিষ্ট দানাত ব্যৱহাৰ কৰা উপাদান কেইটাৰ আকাৰ যথাসম্ভৱ সমান হোৱা দৰকাৰ,

তেতিয়াহে সেইবোৰ ভালদৰে মিশ্ৰণ হ'ব আৰু দানাখিনিৰ গুণগত মান অটুত থাকিব।

ঘাঁহজাতীয় খাদ্য হিচাপে গো-পামত সেউজীয়া ঘাঁহ আৰু ধানখেৰ বা 'হে' খুওৱা হয়। গ্ৰাম্যাঞ্চলত দ'-পথাৰবোৰত উপলব্ধ দল, কৰ্ছা, লকচা, বাঁওধান আদি ঘাঁহ হিচাপে গাই গৰুৰ খুওৱা যায়। গ্ৰাম্যাঞ্চলত দ'-পথাৰবোৰত উপলব্ধ দল, কৰ্ছা, লকচা, বাঁওধান আদি ঘাঁহ হিচাপে গাই গৰুৰ খুওৱা যায়। কিন্তু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে গাইজনীক খাদ্য যোগান ধৰিবলৈ হ'লে কিছুমান অধিক পুষ্টিযুক্ত ঘাঁহ যেনে- নেপিয়াৰ, গিনি, পাৰা, চিটেৰীয়া, গোমধান, অ'ট, লুৰ্চান, বাৰচীম আদিৰ খেতি দুগুণপামত কৰি ল'ব পাৰি। বতৰ সাপেক্ষে হোৱা সেউজীয়া ঘাঁহবিলাকৰ অতিৰিক্তখিনি 'ছাইলেজ' পদ্ধতিৰে সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিব পাৰি যাক ঘাঁহৰ অভাৱৰ সময়ত পামৰ গৰু কেইজনীক খুৱাব পাৰি।

এতিয়া, সুস্বাদু দানা, সেউজীয়া ঘাঁহ বা শুকান খেৰ/ঘাঁহ বা ছাইলেজ আদি পামৰ গাইগৰু এজনীক যোগান ধৰোঁতে মন কৰিবলগীয়া কথাটো হ'ল যে কেনেকুৱা অৱস্থাৰ গাইক এই খাদ্য যোগান ধৰা হ'ব অৰ্থাৎ গাখীৰ নিদিয়া মাত্ৰ ভৰণ-পোষণ দিয়া গাই নে গাভিনী গাই নে খীৰতী গাই। এই তিনিবিধ গাইক বেলেগ বেলেগ অনুপাতত খাদ্যবিলাক যোগান ধৰিব লাগে। গাইজনী গাভিনী বা খীৰতী নহ'লে কম পৰিমাণৰ দানা (১-১.৫

কি.গ্ৰা.) আৰু শুকান ঘাঁহ (খেৰ, নৰা, হে' আদি) অথবা সেউজীয়া ঘাঁহেৰে শৰীৰৰ পুষ্টিখিনি পূৰাব পাৰি। গাভিনী গাই এজনীৰ ক্ষেত্ৰত দানা আৰু ঘাঁহৰ পৰিমাণ কিছু বঢ়াই দিব লাগে। গাভিনী গাইজনীৰ জৰায়ুত পোৱালিটোৰ ভালদৰে বৃদ্ধি হ'বলৈ আৰু গৰুজনীৰ পৰা ভৱিষ্যতে বেছি গাখীৰ পাবলৈ সপ্তম মাহৰ গাভিনী অৱস্থাৰ পৰা খাদ্যৰ পৰিমাণ আৰু অলপ বঢ়াই দিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত ভৰণ-পোষণৰ বাবে দিয়া সুস্বাদু দানাৰ লগত ওপৰৰিখ ১.২৫ কি.গ্ৰা, আৰু ১.৭৫ কি.গ্ৰা. দানা ক্ৰমে থলুৱা আৰু বণশংকৰ গাইক যোগান ধৰিব লাগে। লগতে ২০-২৫ কিলোগ্ৰাম সেউজীয়া ঘাঁহ আৰু ৩-৫ কিলোগ্ৰাম শুকান খেৰ খুৱাব লাগে। সেইদৰে, খীৰতী গাই এজনীৰ কাৰণে ভৰণ-পোষণৰ বাবে দিয়া খাদ্যৰ উপৰি ১ কি.গ্ৰা. সুস্বাদু দানা প্ৰতি ২.৫-৩.০ লিটাৰ গাখীৰ দিয়া গাই এজনীক যোগান ধৰিব লাগে। গাইজনীক খুওৱা সেউজীয়া ঘাঁহখিনি ১.৩ অনুপাতত মাহ-জাতীয় (লেচেৰা মাহ, মটৰ, মগু মাহ, লুৰ্চাণ, বাৰচীম) আৰু অনা-মাহ জাতীয় (নেপিয়াৰ, গিনি, গোমধান, অ'টচ) ঘাঁহ হিচাপে খুৱাব পাৰিলে ভাল হয়। সেউজীয়া ঘাঁহৰ অভাৱৰ সময়ত সংৰক্ষণ কৰি ৰখা ঘাঁহ যেনে- হে বা ছাইলেজ খুৱাব পাৰি।

ড° অসীম কুমাৰ শইকীয়া
ড° উমাৰাম তামুলী

বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত শহাপহু পালন

শহাপহুৰ পামে অনেক সম্ভাৱনীয় সুযোগ আগবঢ়াব কিয়নো ইয়াৰ দ্বাৰা ওপৰৰিখ আয়, উপৰুৱা নিয়োগ ব্যৱস্থা হ'ব আৰু অতি সহজ পাম পৰিচালনা কৰা। ইয়াৰ অধিক অৰ্থনৈতিক মূল্য থকা মাংস, নোম বা উল আৰু ছাল উৎপাদনৰ বাবে প্ৰতিপালন কৰে যদিও মানুহৰ সংগী জন্তু হিচাপেও পোহে। অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু নিৰনুৱা দুৰীকৰণত যথেষ্ট অৰিহণা আছে। আমাৰ দেশৰ জলবায়ুৰ লগত খাপ খোৱা ক্ষমতা থকা দেখা যায়। শহাপহু পালন খেতিয়কৰ মাজত জনপ্ৰিয়তা দিনক দিনে বাঢ়ি আছে। শহাপহুৰ মাংস উন্নত মানৰ আৰু ক'লেষ্টৰেল কম বাবে হৃদৰোগীসকলে খাব পাৰে। শহাপহুৰ ছালৰ পৰা বিভিন্ন গৰম কাপোৰ প্ৰস্তুত কৰে যেনে- জেকট, টুপী আদি। নোমৰ বা উলৰ পৰা চুয়েটাৰ, টুপী, বিভিন্ন ডেক'ৰেটিভ সামগ্ৰী, ব্ৰাছ আদি প্ৰস্তুত কৰা হয়।

শহাপহু পামৰ জনপ্ৰিয়তাৰ মূল কাৰণ :
শহাপহুৰ প্ৰজনন ক্ষমতা, শাৰীৰিক

বৃদ্ধি অধিক। এজনী মাইকী শহাপহুয়ে বছৰত ২৫-৩০ টা পোৱালী দিয়ে।
শহাপহুৰ উল ভেড়াৰ উলতকৈ ৬-৮ গুণ বেছি গৰম।
শহাপহু প্ৰতিপালনৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট খাদ্যৰ প্ৰয়োজন নহয়। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ শাক-পাচলি আৰু ফল-মূল যেনে গাজৰ, তিয়হ, অমিতা আদি খাই ভাল পায়। গতিকে দানাৰ পৰিমাণ কম হয়।
শহাপহুৰ পাম সৰু সৰু গোট ৫০ টাকৈ কম শহাপহু ঘৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ শাক-পাচলি আৰু ফল-মূল যেনে গাজৰ, তিয়হ, অমিতা আদি খুৱাই পালন কৰিব পাৰি।
প্ৰতিপালন পদ্ধতি অতি সহজ বাবে যিকোনো মানুহে সহজে প্ৰতিপালন কৰিব পাৰে।
প্ৰজনন বা প্ৰতিপালনৰ বাবে বিশেষ প্ৰশিক্ষণৰ প্ৰয়োজন নহয়।
কম খৰচতে শহাপহুৰ পাম খুলিব পাৰে।
শহাপহুৰ পামৰ পৰা অতি সোনকালে লাভ পায়। পাম খোলাৰ পৰা ৬ মাহৰ

ভিতৰতে লাভ পায়।
শহাপহুৰ বেমাৰ আজাৰ কম।
শহাপহুৰ কিছুমান ভাল গুণ :
প্ৰাপ্তবয়স্ক হোৱা বয়স : ৫ মাহ
গৰ্ভধাৰণ কাল : ৩০-৩২ দিন
প্ৰতিবাৰ জন্মৰ সময়ত পোৱালিৰ সংখ্যা : ৬-১০ টা
প্ৰতিবাৰ জন্মৰ পৰা লালন পালন কৰা সময়লৈকে পোৱালিৰ সংখ্যা : ৫-৮ টা
প্ৰতিবছৰে এজনী শহাপহুৱে কিমানবাৰ পোৱালি জন্ম দিয়ে : ৫-৮ বাৰ
প্ৰতিবছৰে এজনী শহাপহুৱে কিমানটা পোৱালি জন্ম দিয়ে : ৩০-৫০ টা
পোৱালিৰ মৃত্যুৰ হাৰ : ৪০-৫০%
আমাৰ পৰিবেশৰ বাবে উপযোগী শহাপহুৰ জাত কেইটামান :
জাৰ্মান এংগোৰা, নিউজিলেণ্ড হোৱাইট, ছেভিয়েট চিনচিল্লা আদি। এই জাতবোৰ ছিলঙৰ বৰা পানীত থকা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা পৰিষদৰ গৱেষণা কমপ্লেক্সৰ জীৱ উৎপাদন বিভাগৰ শহাপহুৰ পামত পোৱা যায়।

শহাপহু প্ৰতিপালন :

শহাপহু প্ৰাপ্তবয়স্ক ৫-৬ মাহত হয়। ইয়াৰ গৰ্ভধাৰণ কাল মাত্ৰ ৩০-৩২ দিন। প্ৰতিবাৰ জন্মৰ সময়ত ৬-১০ টা পোৱালিৰ জন্ম হয়। বছৰৰ যিকোনো সময়তে প্ৰজনন হয়। প্ৰজননৰ সময়ত মতাটো নিজৰ ঠাইত ৰাখি মাইকীজনীক মতাটোৰ লগত ৰখা হয়। পোৱালিবোৰ জন্মৰ পৰা ৪২-৪৭ দিনৰ ভিতৰত মাকৰ পৰা আঁতৰাই দিয়া হয়। পোৱালিবোৰ আঁতৰাই দিয়াৰ ৭-১০ দিনৰ ভিতৰত আকৌ প্ৰজনন বা গৰ্ভধাৰণৰ ক্ষমতা লাভ কৰে। পোৱালি জন্ম দিয়াৰ সময়ত মাকজনীয়ে নিজৰ নোমেৰে পোৱালি জন্ম দিবৰ বাবে বাহ সাজি লয়। এই ক্ষেত্ৰত কপাহ, কাগজ, কাঠৰ গুড়ি, শুকান ঘাঁহ আনি দিব লাগে। পোৱালি জন্ম দিয়াৰ সময়ৰ পৰা ১০ দিন মানলৈকে পোৱালিবোৰে চকু নেমেলে আৰু এইখিনি সময়ৰ ভিতৰত পোৱালিবোৰক হাতেৰে চুব নালাগে।

শহাপহুৰ প্ৰতিপালন পদ্ধতি :

১) মজিয়াত ৰখা পদ্ধতি : এই পদ্ধতিত ঘৰ এটাৰ মজিয়াত পালন কৰা হয়। ঘৰৰ মজিয়াখন সদায় পকী হোৱা আৱশ্যক কিয়নো শহাপহুৱে মাটিত গাঁত খন্দাৰ

অভ্যাস আছে। ঘৰটোত বতাহ চলাচলৰ সুব্যৱস্থা থাকিব লাগে।

২) পজাঘৰ পদ্ধতি : পজাঘৰবোৰ আমাৰ ঘৰতে থকা বেত, বাঁহ ইত্যাদিৰে কম খৰচতে বনাই ল'ব পাৰি। পজাঘৰবোৰ সৰু সৰু চাংঘৰ হিচাবে বনোৱা হয়। এটা এটা পজাঘৰত ৩-৪ টা কোঠালি থাকে। প্ৰতিটো কোঠালিত এটা এটা শহাপহু ৰখা হয়। কোঠালিটো দীঘল, বহল আৰু উচ্চতা ৪ ফুটকৈ হ'ব লাগে যাতে বতাহ চলাচলৰ সুবিধা হয়।

৩) সজা পদ্ধতি : এই পদ্ধতিত ডাঙৰ বাণিজ্যিক পামবোৰত শহাপহু পালন কৰা হয় কিয়নো এই পদ্ধতি অতি খৰচী। প্ৰতিটো সজাত এটাকৈ শহাপহু ৰখা হয়। সজাবোৰ দীঘল, বহল আৰু উচ্চতা ২ ফুটকৈ হ'ব লাগে যাতে তলত পৰি থকা জাবৰ-জোথৰবোৰ সহজে পৰিষ্কাৰ কৰিব পাৰি।

অসমত বাণিজ্যিক ভিত্তিত শহাপহু পালন এতিয়াও ভালদৰে গঢ় লৈ উঠা নাই। বৰ্তমান শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীয়ে শহাপহুৰ পাম আৰম্ভ কৰি আত্মসংস্থাপনৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

ড° দেৱজিৎ ডেকা
ড° অৰুন্ধতী ফুকন

আমাৰ একাষাৰ

নিম প্রলেপিত ইউৰীয়া সাৰ

ইউৰীয়া সাৰ শস্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মুখ্য মৌল নাইট্ৰ'জেনৰ প্ৰধান উৎস আৰু নাইট্ৰ'জেন জাতীয় সাৰৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক ব্যৱহৃত সাৰ। কিয়নো এই সাৰৰ যোগান বেছি আৰু মূল্য তুলনামূলকভাৱে কম। ইউৰীয়া সাৰৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত এটায়ে অসুবিধা যে যিমানখিনি প্ৰয়োগ কৰা হয় তাৰ ৫০ শতাংশতকৈও বেছি ভাগ নষ্ট হয়। মাটিত প্ৰয়োগ কৰাৰ পিছত সহজে পানীত দ্ৰৱীভূত হৈ প্ৰথমে এম'নিয়ালৈ আৰু তাৰ পিছত ক্ৰমে নাইট্ৰাইট আৰু নাইট্ৰেটলৈ ৰূপান্তৰ হয়। এই নাইট্ৰেট ৰূপতে শস্যই নাইট্ৰ'জেন মৌল শোষণ কৰে। ইউৰীয়াৰ পৰা নাইট্ৰেটলৈ ৰূপান্তৰ হোৱা প্ৰক্ৰিয়াটো মাটিত থকা কেতবোৰ অণুজীৱৰ (বেক্টেৰীয়া) দ্বাৰা সংঘটিত হয় আৰু ইয়াক নাইট্ৰিফিকেশ্বন বুলি কোৱা হয়। নাইট্ৰিফিকেশ্বন প্ৰক্ৰিয়াটো অতি সক্ৰিয় হোৱা বাবে ইউৰীয়া সাৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰাৰ পিছতে নাইট্ৰেটলৈ ৰূপান্তৰ হয় আৰু পানীত মিহলি হয়, বিশেষকৈ বাৰিষাকালত বোৱতী পানীৰ লগত উটি গৈ ওচৰৰ খাল, পুখুৰী, বিল আদিৰ পানীত পৰে নাইবা মাটিৰে নিগৰি গৈ ভূগৰ্ভৰ পানীত মিহলি হয়। এইদৰে ইউৰীয়া সাৰ প্ৰয়োগৰ ফলত পানী প্ৰদূষিত হয়। তদুপৰি পথাৰত পানী থকা অৱস্থাত ইউৰীয়া সাৰ গেছীয় অৱস্থালৈ ৰূপান্তৰ হৈ নাইট্ৰ'জেন আৰু নাইট্ৰ'চ অক্সাইড গেছ নিৰ্গমন কৰে আৰু বায়ুমণ্ডলত মিলিত হয়। নাইট্ৰ'চ অক্সাইড অতি বিষাক্ত সেউজ গৃহ গেছ, ই বায়ুমণ্ডল প্ৰদূষিত কৰে আৰু গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিত ইয়াৰ প্ৰভাৱ অন্য সেউজ গৃহ গেছসমূহতকৈ বহু গুণে বেছি। গতিকে আমি ব্যৱহাৰ কৰি থকা ইউৰীয়া সাৰে শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধিত সহায় কৰে যদিও পৰোক্ষভাৱে গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগায়। বায়ুমণ্ডলত সেউজ গৃহ গেছসমূহৰ গাঢ়তা নিম্নগামী কৰাটো বৰ্তমান সময়ৰ এক প্ৰত্যাহ্বান। সেয়েহে ইউৰীয়া সাৰৰ বিকল্প হিচাপে নিম প্ৰলেপযুক্ত ইউৰীয়া সাৰ ব্যৱহাৰ কৰি ইউৰীয়া সাৰৰ এনেবোৰ কুপ্ৰভাৱ ৰোধ কৰিব পাৰি।

নিম প্ৰলেপিত ইউৰীয়া সাৰনো কি ?

নিম এক বহুমূলীয়া ঔষধি বৃক্ষ। নিম গছৰ গুটিৰ পৰা নিম তেল নিষ্কাশন কৰা হয়। ইউৰীয়া সাৰত এই নিম তেলৰ প্ৰলেপ দি নিম প্ৰলেপিত ইউৰীয়া সাৰ প্ৰস্তুত কৰা হয়। নিম তেলত এজাডিৰেজিন, নিম্বিন, ম্লানিন, মেলিয়াচিন আদি সক্ৰিয় যৌগসমূহ থাকে আৰু নিমৰ তিতা গুণ এই যৌগসমূহৰ উপস্থিতিৰ বাবে হয়। তদুপৰি নিম গুটিত থকা টিগনিক এচিড ইয়াৰ উগ্ৰ গোলকৰ কাৰণ। নিম তেল প্ৰলেপযুক্ত ইউৰীয়া সাৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰাৰ পিছত লাহে লাহে দ্ৰৱীভূত হয়, নাইট্ৰিফিকেশ্বন প্ৰক্ৰিয়াৰ গতি মন্থৰ হয় আৰু নাইট্ৰেট ধীৰে ধীৰে নিৰ্গমন হৈ শস্যৰ বাবে সহজলভ্য হয়। নিম প্ৰলেপযুক্ত কৰি ইউৰীয়া সাৰৰ বিনষ্ট হোৱাৰ মাত্ৰা ১০-১৫ শতাংশ হ্রাস কৰিব পাৰি। নিম প্ৰলেপযুক্ত হোৱা বাবে সাৰৰ কাম কৰাৰ লগতে শস্যৰ অনিষ্টকাৰী কীট-পতংগ যেনে - উই পৰুৱা, পাত মেৰোৱা, ডাল বিক্ষোৰা ইত্যাদি পোক আৰু শস্যকুমি নিয়ন্ত্ৰণতো সহায় কৰে। ই ১০০ শতাংশই অবিষাক্ত, পৰিবেশসন্মত সাৰ। এই সাৰ ব্যৱহাৰৰ আন কেতবোৰ ধনাত্মক দিশ হ'ল -

- ইউৰীয়া সাৰৰ সলনি নিম প্ৰলেপিত ইউৰীয়া ব্যৱহাৰৰ ফলত ইউৰীয়া সাৰৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰ্যদক্ষতা বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে ইউৰীয়া সাৰৰ প্ৰয়োগৰ পৰিমাণো হ্রাস হয়। ইয়াৰ ফলত ইউৰীয়া প্ৰস্তুতিৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা হাইড্ৰকাৰ্বনৰ ব্যৱহাৰৰ পৰিমাণ বহুখিনি হ্রাস পায়, যিটো পুনৰ উৎপাদনক্ষম সম্পদ হোৱাৰ বাবে সময়ৰ গতিত লোপ পাই আহিছে।
- নিম প্ৰলেপিত হোৱাৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰি ৰখাৰ সময়ত ইউৰীয়া সাৰৰ দৰে লড়া নাৰাখে।
- ইউৰীয়া সাৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰ্যদক্ষতা বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি পায়।
- নিম প্ৰলেপিত ইউৰীয়া সাৰৰ ব্যৱহাৰে ইউৰীয়া সাৰৰ চাহিদা হ্রাস কৰাৰ ফলত অৰ্থ ব্যয় কম।
- নিম তেলৰ বৰ্দ্ধিত চাহিদাৰ বাবে ব্যৱসায়ভিত্তিক নিম গছৰ খেতিৰ আৱশ্যক, যিয়ে নিবনুৱা লোকক আত্মসংস্থাপনৰ বাট মুকলি কৰে। অন্যহাতে নিম গছ ৰোপণৰ ফলত বায়ুমণ্ডল নিকা ও প্ৰদূষণমুক্ত পৰিবেশৰ সৃষ্টি হয়।

ওপৰত উল্লেখিত গুণাগুণ সমূহলৈ লক্ষ্য ৰাখি আমাৰ কৃষক ৰাইজে নিম প্ৰলেপিত ইউৰীয়া সাৰ ব্যৱহাৰত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। (পুনৰ মুদ্ৰিত)

ড° মানসী চক্ৰবৰ্তী

ড° উৎপল শৰ্মা

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ জেঠৰ পৰা ১৫ আহাৰ, ১৯৪৬ শক

পথাৰ শস্য

শালিধান

অধিক উৎপাদনক্ষম জাত :

দীৰ্ঘদিনীয়া : ৰঞ্জিত, বাহাদুৰ, মনিৰাম, কুশল, পিয়লী, গীতেশ, কেতেকী জহা
মধ্যমদিনীয়া : সত্যৰঞ্জন, বসুন্ধৰা, নুমলী
বৰোধান (দীৰ্ঘদিনীয়া) : ভোগালী, আঘোণী

অতি কম দিনীয়া : লুইত, কপিলী

বীজ সিঁচা : শালিধানৰ কঠীয়া এই মাহতে বীজতলীত সিঁচিব লাগে। কঠীয়াতলী প্ৰস্তুত কৰোতেই ১০ X ১.২৫ বঃমিঃ কালিৰ একোখন বীজতলীত দুপাচিমান গোবৰ নাইবা পচন সাৰ, ৮০ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৮০ গ্ৰাম চুপাৰ ফচফেট আৰু ৪০ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ একেলগে প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব।

বীজ শোধন : এবিধা মাটি ৰুবৰ বাবে ৫ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন। সংগৃহীত বীজখিনি এটা পাত্ৰত পানীত ডুবাই ওপঙি অহা পতানবিলাক পেলাই দি পাত্ৰৰ তলীত পৰি থকা সৰল পূৰ্ব বীজখিনি শোধন কৰি ল'ব।

ইয়াৰ পিচত বীজখিনি টুকি আনি ছাঁত মেলি তলে ওপৰে ভিজা বস্তা দি গা প দি ৰাখিব। দুদিনৰ মূৰত বীজবিলাকৰ গঁজালি ওলালে ওপৰত উল্লেখ কৰা প্ৰতিখন বীজতলীত গুটিৰ অৱয়ব আৰু ওজন অনুযায়ী ৬৫০ গ্ৰামৰ পৰা ১ কিঃ গ্ৰামলৈ বীজ সিঁচিব পাৰি।
বীজতলীত পানী পৰিচালনা : কঠীয়াতলীৰ উপৰিভাগ পৰিগৰ্ভিত অৱস্থাত ৰাখিবৰ বাবে লোৰবিলাকত পানী দি পৰিপূৰ্ণ কৰি ৰাখিব। কঠীয়া বাঢ়ি অহাৰ লগে লগে উঠোৱাৰ ২-৩ দিনৰ আগলৈকে তলীখনত ২-৩ চেঃ মিঃ গভীৰ পানী ৰখা উচিত।

তিল

মাটি নিৰ্বাচন : পানী জমা নোহোৱা পলসুৰা মাটি তিল খেতিৰ বাবে উপযোগী।

সিঁচাৰ সময় : অসমত আহাৰ - শাওণ মাহত তিল সিঁচাৰ সময়।

অনুমোদিত জাত : অসমৰ জলবায়ুৰ বাবে তিলৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল - এছ. পি. ১১৮১ (মাধবী) এছ. টি ১৬৮৩, গৌৰী, বিনায়ক, পাঞ্জাৰ তিল-১।

বীজৰ পৰিমাণ : এবিধা তলীৰ বাবে ৬০০-৭০০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন হয়।

মাটি তৈয়াৰী আৰু সাৰ প্ৰয়োগ :

মাটিডৰা ভালদৰে চহাই মৈ

দি মিহি আৰু সমান কৰি ল'ব। শেষৰবাৰ চহ কৰাৰ সময়ত বিঘাই প্ৰতি ৯ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ১৯ কিঃ গ্ৰাম চুপাৰ ফচফেট আৰু ৫ কিঃ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব।
বীজ সিঁচা : তলীডৰাত ৩০ চেঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে একোটা সৰু লোৰ কৰি তাত সমানে বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব। বীজখিনি সিঁচোতে ২-৩ চেঃ মিঃ অধিক গভীৰতাত পৰিব নালাগে। বীজ গজাৰ পিচত গছৰ পৰা গছলৈ ১৫ চেঃ মিঃ হিচাপত পাতলাই দিব।

চয়াবীন

বৰ্ষাকালীন চয়াবীন জুন মাহৰ ভিতৰত সিঁচিব লাগে।

উন্নত জাত সমূহ : ব্ৰেগ, জে এচ - ২, অলংকাৰ, অক্ষুৰ, পি কে - ৩২৭, ২৭১, ২৬২, ৩০৮, মতি ইত্যাদি আৰু গৰু ঘাঁহৰ বাবে কালিটুৰ নামৰ জাত।

মাটি নিৰ্বাচন : পানী জমা নোহোৱা বালিচহীয়া কম অল্পযুক্ত মাটি চয়াবীন খেতিৰ বাবে উপযোগী।

বীজৰ পৰিমাণ : ব্ৰেগ, অলংকাৰ, অক্ষুৰ, পি কে - ৩২৭, ২৭১, ২৬২ জাতৰ বাবে বিঘাই প্ৰতি ৮.৫ কিঃ গ্ৰাঃ আৰু অন্যান্য জাতৰ বাবে ১০-১১ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

সিঁচাৰ দূৰত্ব আৰু পদ্ধতি : শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ ৪৫ চেঃ মিঃ গুটিৰ পৰা গুটিলৈ ৫-১০ চেঃ মিঃ ব্যৱধান উপযোগী। গুটিবোৰ ৪ চেঃ মিঃতকৈ দ'ত পুতিব নালাগে। মাটিত জেক বেচি থাকিলে ২-৩ চেঃ মিঃ তলত গুটি দিব লাগে। শাৰীবোৰৰ ওপৰত ধানৰ নৰাৰে ঢাকি দিলে গঁজালি সোনকালে ওলাই আৰু সৰল হয়।

সাৰ প্ৰয়োগ : বিঘাই প্ৰতি ইউৰীয়া ৬.০ কিঃ গ্ৰাম, একক চুপাৰ ফচফেট ৫.০ কিঃ গ্ৰাম আৰু মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ১০.০ কিঃ গ্ৰাম গুটি সিঁচাৰ আগতে লোৰবোৰৰ প্ৰায় ৭ চেঃ মিঃ তলত সাৰখিনি ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলি কৰি লোৰবোৰ প্ৰায় ৪ চেঃ মিঃ দৰ জোখত কৰি ল'ব লাগে। তাৰ পিচতহে গুটি সিঁচাৰ প্ৰয়োজন।

বন নিৰাণ : চয়াবীনৰ খেতিৰ বন-বাতবিলাক গুচাই শাৰীৰ মাজৰ মাটিখিনি খুৰপি নাইবা চক্ৰ কোৰেৰে খুচৰি দিব।

খালি ঠাই পূৰণ :

শাৰীৰ ভিতৰত খালি থাকি যোৱা ঠাইবিলাক বীজ অক্ষুৰণৰ এসপ্তাহ মানৰ ভিতৰতে নতুনকৈ গুটি দি পূৰণ

কৰি দিব।

পানী নিৰ্গমন : তলীডৰাত যাতে অতিৰিক্ত পানী জমা হ'ব নোৱাৰে তাৰ বাবে পথাৰৰ মাজে মাজে সৰু সৰু খাল খান্দি দিব।

শস্য ৰক্ষা : চৰাইৰ উপদ্ৰৱৰ পৰা নতুনকৈ গজি অহা পুলিবিলাক ৰক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

বাদাম

বাদামৰ খেতিৰ বাবে পানী জমা নোহোৱা বালিচহীয়া মাটি উপযোগী।

মাটি তৈয়াৰী : মাটিডৰা ৪/৫ বাৰ হালবাই মৈয়াই মিহি আৰু সমান কৰি ল'ব। ইয়াৰ বাবে বেছি দকৈ মাটি চাহ কৰিব নালাগে। ১৫ চেঃ মিঃৰ অধিক তললৈ হাল বোৱা অনুচিত।

অনুমোদিত জাত : টি-জি - ১৯ আৰু জে এল - ২৪।

সিঁচাৰ সময় : আহাৰ মাহৰ ভিতৰতে বাদাম সিঁচিব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ : মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ১.৫ টন গোৱৰ নাইবা পচন সাৰ চটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। শেষৰ বাৰ মাটি চাহ কৰোতে প্ৰতি বিঘা তলীত ৬ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃ গ্ৰাঃ চুপাৰ ফচফেট আৰু ৭ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ একেলগে ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব।

বীজৰ পৰিমাণ আৰু শোধন :

এবিধা মাটিত সিঁচিবৰ বাবে ১০ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ আৱশ্যক। সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি শোধন কৰি ল'ব।

বীজ সিঁচাৰ পদ্ধতি : বীজ সিঁচিবৰ বাবে ৩৫ চেঃ মিঃ দূৰত্বত ৫ চেঃ মিঃ দকৈ একোটা লোৰ কৰি তাত ১৫ চেঃ মিঃ দূৰে দূৰে একোটা বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

গোমধান

নাইট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰ টপড্ৰেছিং :
প্ৰথমভাগ অৰ্থাৎ ৪.৫ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া গুটি গজাৰ ৩৫ দিনৰ পিচত আৰু দ্বিতীয়ভাগ গোমধানৰ মতা ফুল ওলাবলৈ আৰম্ভ কৰোতে নাইবা গেৰধৰা সময়ত প্ৰতি বিঘা তলীত ৪.৫ কিঃ গ্ৰাঃ টপড্ৰেছিং কৰিব। সাৰখিনি শাৰীৰ দুয়োকাষে ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিয়াৰ লগতে বন-বাতবিলাক গুচাই দি মাটি চপাই দিব।

পানী নিৰ্গমন :

খেতিডৰাত যাতে পানী আৱদ্ধ নহয় তাৰ বাবে নলা দি অতিৰিক্ত পানী ওলাই যোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

অসম ৰাজ্যখন নানান ফল-মূল আৰু শাক-পাচলি শস্যৰ বাবে বিখ্যাত। কিন্তু এই ফল-মূলবিলাকৰ উৎপাদনৰ হাৰ অন্য ৰাজ্যৰ উৎপাদনৰ হাৰতকৈ কম। ইয়াৰ কাৰণ বহুতো যদিও আমাৰ কৃষক ৰাইজে ফল-মূলৰ পুলি ৰোপন কৰাৰ পাচত প্ৰতি পালন নকৰাটোও অন্যতম। ফলবতী গছেই হওক বা অফলবতী গছেই হওক সময় অনুযায়ী কেতিয়া কেনেকৈ আপদাল কৰিলে গছজোপাৰ গঠন আৰু বাঢ়ন ভালে ৰাখি উৎপাদন বঢ়াব পৰা যায় তাৰ সঠিক নিৰূপনৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা যায়। গতিকে জেঠ মাহত অসমত হোৱা নানাবিধ ফল-মূল গছত কেনে ধৰণৰ পৰিচৰ্যা কৰিব লাগে তাকে ইয়াত চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

কল : বহাগ মাহত যদি কলৰ বাৰী পাতিব পৰা নহল তেন্তে নতুনকৈ কলৰ বাৰী পাতিবৰ বাবে মাটিডোখৰ হালবাই মেয়াই নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খান্দি তৰোৱাল আকৃতিৰ পাত থকা পুলি ৰোপণ কৰক। চাপৰ জাতৰ জাহাজী কলৰ বাবে ১.৮ মিঃ X ১.৮ মিঃ আঁতৰত চেনীচম্পা, মালভোগ, বৰজাহাজী আদি জাতৰ বাবে ২.১ মিঃ X ২.১ মিঃ আঁতৰত আৰু মনোহৰ কলৰ বাবে ২.৪ মিঃ X ২.৪ মিঃ আঁতৰত গাঁত খান্দি লাগে। আগতে পাত খোৱা কলৰ বাৰীৰ পৰা বন-বাতবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। মাতৃগছ বা মূল গছৰ কাষত ওলোৱা পোখা পুলিবোৰ উঠাই দিয়ক। যদি মাতৃ গছত কলডিল ওলাইছে তেন্তে কাষত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখক। শুকান পাত বা পচা পতুৱাবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। যদি কলৰ বাৰীখন তিনি বছৰ হৈছে অৰ্থাৎ এজোপা কল ৰুই যদি তিনিবাৰ কল চপাইছে তেন্তে বাৰীখন ভাঙি নতুনকৈ হালকোৰ মাৰি নতুন কলৰ পুলি ৰোপক।

নাৰিকল : পুৰণা নাৰিকল বাৰীৰ পৰা অপতৃণবোৰ আঁতৰাওক। যদিহে গছৰ মুকুট অংশ চাফা কৰিবলৈ বাকী থাকিল তেন্তে মুকুট অংশ পৰিষ্কাৰ কৰক। বহাগ মাহত যদি নাৰিকলৰ পুলি লগাব নোৱাৰিলে তেন্তে ৭.৫ মিঃ X ৭.৫ মিঃ দূৰত্বত গাঁত খান্দি স্বাস্থ্যৱান পুলি ৰোপন কৰক। গছৰ গুৰিত বৰষুণৰ পানী জমা হ'ব নোৱাৰাকৈ দুজোপা গছৰ মাজত ৩০ চেঃমিঃ বহল আৰু ৩০ চেঃমিঃ দকৈ নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক। নতুনকৈ পতা নাৰিকলৰ গছৰ মাজত অন্তৰ্ভুক্ত শস্য

আমাৰ অসমৰ সেউজ প্ৰকৃতিৰ বুকুত বায়ু প্ৰদূষণ এক জলন্ত সমস্যা। প্ৰদূষিত বায়ুত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ অতি সূক্ষ্ম অদৃশ্য জৈৱ আৰু অজৈৱ কণা, অস্বাস্থ্যকৰ গোলক, ক্ষতিকৰক গেচ যেনে নাইট্ৰ'জেন অক্সাইড, ছালফাৰ ডাইঅক্সাইড, এমোনিয়া ইত্যাদি থাকে। প্ৰদূষিত বায়ুত থকা এই বিশেষ পদাৰ্থবোৰে আমাৰ পৰিবেশত অলেখ বিসংগতি সৃষ্টি কৰি জীৱ আৰু উদ্ভিদ জগতৰ স্বাভাৱিক জীৱন পৰিক্ৰমাত বহু নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলায়। উক্ত কণাবোৰে সহজে মানুহৰ শ্বাসতন্ত্ৰত প্ৰবেশ কৰি হাৰ্টফাউণ্ড আৰু শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ ৰোগ বৃদ্ধি কৰে। প্ৰদাহ আৰু হৃদৰোগৰ সৈতেও

যেনে - কল, মাটিকঠাল, নেমু, আদা, হালধি বা ভেদি, জিকা, তিঁয়হ বা কেৰেলাৰ খেতি কৰক। গছজোপাত পোক বা বেমাৰে আক্ৰমণ কৰিছেনেকি তাক ভালদৰে নিৰীক্ষণ কৰক। যদি গড়পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে সমান পৰিমাণৰ বালি আৰু বি. এইছ. চি পাউদাৰ মিহলাই পাতৰ গুৰিত ছটিয়াওক। যদি বহাগ মাহত গছত সাৰ দিয়া নহল তেন্তে গছৰ বয়স অনুযায়ী নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ প্ৰথম ভাগ সাৰ গছৰ গুৰিত প্ৰয়োগ কৰক।

তামোল : তামোল গছৰ পৰা পকা তামোলবোৰ পাৰি আনক। যদি তামোলৰ পুলিবাৰী পাতিব বিচাৰে তেন্তে পকা তামোলৰ পৰা পূৰ্ব আৰু নিপোটল তামোলবোৰ বাছি ৰাখক। পুলিবাৰীৰ কাৰণে ওখ মাটি বাচনি কৰি হাল-কোৰ মাৰি মাটিডোখৰ তৈয়াৰ কৰক। তামোল গছৰ তলৰ পৰা অপতৃণবোৰ আঁতৰাওক। গছৰ গুৰিত বৰষুণৰ পানী জমা হ'ব নোৱাৰাকৈ নাৰিকলৰ বাৰীত তৈয়াৰ কৰাৰ দৰে নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক। বহাগ মাহত যদি সাৰ প্ৰয়োগ কৰা নহল তেন্তে অনুমোদিত সাৰৰ আধাভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক।

সুমথিৰা টেঙা : সুমথিৰা টেঙাৰ নতুন বাৰী পাতিব লগা হলে এই সময়তে ডাল ধৰা বা ডালত কলি লগোৱা পুলি নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খান্দি ৰোপন কৰক। পুৰণা বাৰীৰ পৰা অপতৃণ বা অলাগতিয়াল ঘাঁহ-বনবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। গছৰ ডালত ঘূণে খোৱা পোক বা পাতৰ বস চুহি খোৱা পোক আদিয়ে যদি আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে নেমুৰ গছত দিয়াৰ দৰে দৰবৰ মিশ্ৰণ তৈয়াৰ কৰি গছত ছটিয়াওক। সুমথিৰা গছৰ গুৰিত পানী জমা হ'বলৈ নিদিয়াকৈ সৰু নলাৰ ব্যৱস্থা কৰক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

বায়ু প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণত উদ্ভিদৰ ব্যৱহাৰ

সম্পৰ্কিত এনেধৰণৰ প্ৰদূষিত কণাই বিশ্বব্যাপী বছৰি ৮.৯ নিযুত মানুহৰ মৃত্যুৰ মূখ্য কাৰণ বুলি জনা গৈছে।

আমি আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনত সন্মুখীন হোৱা প্ৰতিকূল পৰিবেশ, মানৱদেহত বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগৰ লগতে অন্য স্থলচৰ আৰু জলচৰ জীৱজন্তুৰ দেহত সৃষ্টি ৰোগসমূহৰ পৰা নিজক বাচাবলৈ হ'লে যথেষ্ট পৰিমাণে বৃক্ষ ৰোপণ কৰিব লাগিব। ৰাজপথৰ কাষত ৰোপণ কৰা উদ্ভিদবোৰ বায়ু প্ৰদূষণৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জৈৱ নিৰীক্ষণ প্ৰণালীবোৰৰ ভিতৰত এটা অতি উল্লেখযোগ্য মাধ্যম বুলি গণ্য কৰা হয়। কাৰণ সৰু বৰ সকলো ধৰণৰ গছৰ পাতত থকা সৰু সৰু ছিদ্ৰবোৰত বায়ুমণ্ডলত থকা অপকাৰী পদাৰ্থবোৰ লাগি ৰয় অৰ্থাৎ বিভিন্ন ধৰণৰ গছবোৰে বায়ুমণ্ডলত ওপঙি ফুৰা বায়ুপ্ৰদূষক দ্ৰব্যবোৰ শোষণ কৰি সেইবোৰ বায়ুৰ পৰা ফিল্টাৰ কৰে। কিছুমান উচ্চ প্ৰজাতিৰ উদ্ভিদে বিসংগত প্ৰদৰ্শন নকৰাকৈ কোষকলাসমূহত ধাতুৰ অতি উচ্চ ঘনত্ব জমা কৰিব পাৰে (ক্লাসেন এট আল, ২০০০)।

উদ্ভিদ ব্যৱহাৰ কৰি পৰিবেশত বায়ু পৰিষ্কাৰ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াক “ফাইট'ৰেমেডিয়েচন” বুলি কোৱা হয়। এই শব্দটো সাধাৰণতে উদ্ভিদৰ দ্বাৰা দূষিত পদাৰ্থ আঁতৰোৱা কাৰ্যকৰণক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। (ছোট্ট, ইত্যাদি, ২০০৯)। প্ৰকৃতিত উপলব্ধ বৃহৎ আকাৰৰ গছনাই উদ্ভিদক চহৰৰ হাৰ্টফাউণ্ড বুলি কোৱা হয়। এনে উদ্ভিদবোৰে ডাঙৰ বায়োমাছ আকাৰৰ বাবে প্ৰদূষণৰ উচ্চ ঘনত্ব সহ্য আৰু জমা কৰিব পাৰে, সেইবোৰৰ বিস্তৃত শিপাৰ বাবে এক বিশাল অঞ্চল আৰু বৃহৎ গভীৰতাপ্ৰাপ্ত কৰিব পাৰে আৰু এটা অঞ্চলৰ ভূ-ভাগ স্থিৰ কৰি ধৰি ৰাখিব পাৰে (শ্বাহ আৰু নংকিন্দিহ, ২০০৭)। সেইদৰে দ্ৰুতগতিত বিকশিত হোৱা গছ (যেন পপলাৰ, পাইন, আৰু ইউকেলিপটাস আৰু টান কাঠৰ গছ, মেহগনি গছ দূষিত বায়ুৰ প্ৰতিকৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। প্ৰকৃতিত ফিল্টাৰ হিচাপে কাম কৰা আৰু বায়ু প্ৰদূষণ হ্ৰাস কৰাৰ বাবে আমি সৌন্দৰ্যবৰ্দ্ধক উদ্ভিদো ৰোপণ কৰিব পাৰোঁ।

উদ্ভিদে বায়ু প্ৰদূষণ হ্ৰাস কৰাৰ কেইটামান বিশেষ ধৰণ হ'ল- গছে পাতৰ মাজেৰে গেছীয় প্ৰদূষক যেনে অজ'ন, নাইট্ৰ'জেন অক্সাইড আৰু ছালফাৰ ডাই অক্সাইড শোষণ কৰি বায়ুমণ্ডলৰ তাপমাত্ৰা আৰু মাটিৰ স্তৰত অজ'নৰ ঘনত্ব হ্ৰাস কৰে। যিবোৰ গছৰ পাতে বায়ুমণ্ডলৰ পৰা ধূলি, ছই পৰাগ আৰু অন্যান্য কণিকা পদাৰ্থ সংগ্ৰহ কৰি বিশুদ্ধ বায়ুৰ যোগান ধৰে তাৰ ভিতৰত ভূপৃষ্ঠত থকা ওখ গছবোৰ জোপোহাগছ আৰু ঝাঁহৰ তুলনাত বেছি ভাল ফিল্টাৰ হয়। এইবোৰ গছে ডাঙৰ পৃষ্ঠাঞ্চলত বছৰজুৰি

আৱৰণৰ হিচাপে থাকি অতি ভাল প্ৰদূষণ ফিল্টাৰ হিচাপে কাম কৰে।

চিৰসেউজ গছবোৰ - ফাইট'টেক্সিক বায়ু প্ৰদূষকৰ প্ৰতি বেছি সংবেদনশীল হোৱাৰ বিপৰীতে পৰ্ণপাতী গছবোৰ গেছীয় প্ৰদূষক শোষণ কৰাৰ বাবে বেছি দক্ষ হয়। সেয়েহে বায়ু প্ৰদূষক ৰোধ কৰাৰ বিষয়ে মিশ্ৰিত প্ৰজাতি উদ্ভিদ ৰোপণ কৰিব লাগে। উল্লেখ্য যে ৪ মিটাৰ বহল সেউজীয়া বেণ্ট এটাই ধূলিৰ পৰিমাণ ২ বৰ পৰা ৩ গুণ হ্ৰাস কৰিব পাৰে (সিং আৰু ত্ৰিপাঠী, ২০০৭)। এনে ধৰণৰ ফাইট'ফিল্ট্ৰেচন বহুসময়ত গছৰ ৰূপগত বৈশিষ্ট্য যেনে মুখ্য অক্ষত পাতৰ দিশ, আকাৰ আৰু আকৃতি, পৃষ্ঠৰ প্ৰকৃতি, ট্ৰাইক'মৰ উপস্থিতি বা অনুপস্থিতি ইত্যাদিৰ ওপৰত বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে। উদ্ভিদবোৰ ফাইট'ৰেমেডিয়েচন হোৱাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ চৰ্তবোৰৰ ভিতৰত গছবোৰ চিৰসেউজীয়া, ডাঙৰ খহটা বাকলিযুক্ত, থলুৱা প্ৰজাতিৰ, পাৰিপাৰ্শ্বিকভাৱে সুসঙ্গত, ন্যূনতম পানীৰ প্ৰয়োজন হোৱা, নিম্নতম যত্ন, প্ৰদূষকৰ উচ্চ শোষণ ক্ষমতা থকা অথবা প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰক, কৃষি-জলবায়ু উপযুক্ততা, উচ্চতা আৰু বিস্তাৰ, কোনোপি স্থাপত্যযুক্ত অথবা নান্দনিকতায়ুক্ত অৰ্থাৎ পাত, সুস্পষ্ট আৰু আকৰ্ষণীয় বগৰ ফুলেৰে সমৃদ্ধ, প্ৰদূষণ সহনশীল প্ৰকাৰৰ হ'ব লাগে। ওখ আট্টালিকা থকা ঠাইত সদায় হেজ জাতীয় গছ ৰোপণ কৰিব লাগে। যিবোৰ উদ্ভিদ সামান্য মনোযোগ দিয়াৰ ফলতে বহু দশক জীয়াই থাকে তেনে উদ্ভিদ ৰোপণ কৰিব লাগে। সহনশীল প্ৰজাতিৰ উদ্ভিদ ৰোপণৰ সহায়ত সেউজীয়া সৃষ্টিৰ যোগেদি বায়ু প্ৰদূষণ নিৰ্দিষ্ট স্তৰলৈ কমাই আনিব পাৰে। সাধাৰণতে বতাহৰ দিশ আৰু লেণ্ডস্কেপৰ গাঁথনিৰে প্ৰদূষণৰ গতিপথ প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰে সেই অনুযায়ী উদ্ভিদ ৰোপণ কৰিব লাগে।

বায়ু প্ৰদূষণ ৰোধ কৰিবৰ বাবে “গ্ৰীণবেল্ট”ৰ ব্যৱহাৰৰ কথা ক'ব পাৰে। “গ্ৰীণবেল্ট” শব্দটোৱে অবিকশিত প্ৰাকৃতিক ভূমিৰ যিকোনো এলেকাক বুজায় যাক মুকলি স্থান প্ৰদান কৰিবলৈ, পাতল মনোৰঞ্জনৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিবলৈ অথবা বিকাশ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ নগৰীয়া বা

বিকশিত ভূমিৰ ওচৰত ৰাখি থোৱা হৈছে। এয়া হৈছে প্ৰদূষণ হ্ৰাস কৰাৰ বাবে গছৰ খেতি কিয়নো ই গেছীয় আৰু কণিকা প্ৰদূষক দুয়োটা শোষণ কৰে, এনেদৰে সেইবোৰ বায়ুমণ্ডলৰ পৰা আঁতৰ কৰে। সেউজীয়া উদ্ভিদে বায়ু প্ৰদূষক শোষণ কৰিবলৈ আৰু প্ৰদূষকৰ বাবে চিংক গঠন কৰিবলৈ সক্ষম পৃষ্ঠ গঠন কৰে, ই স্থানীয় পৰিবেশৰ নান্দনিক মূল্য উন্নত কৰে। সেউজীয়া বেণ্টবোৰ উন্নয়নমূলক কাৰ্যকলাপৰ পৰা সুৰক্ষিত মুকলি স্থান যেনে ভৱন, কাৰখানা নিৰ্মাণ, আন যিকোনো আন্তঃগাঁথনিমূলক কাৰ্যকলাপৰ পৰা সুৰক্ষিত কৰা হয়, এই অঞ্চলবোৰ কেৱল গছ-গছনিৰ আৱৰণ বৃদ্ধিৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অঞ্চলটোৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক স্বাস্থ্য বজাই ৰখাৰ বাবে নগৰ আৰু ঔদ্যোগিক অঞ্চলবোৰত আৰু ইয়াৰ আশে-পাশে সেউজবেল্ট বা গ্ৰীণবেল্ট অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। স্মৰ্তব্য যে, সৰ্বনপ্ৰথমে ১৮৯০ চনত এবেনজাৰ হাৰ্ড নামৰ এজন নগৰ পৰিকল্পনাকাৰীয়ে আমাৰ চহৰসমূহৰ চাৰিওফালে “গ্ৰীণবেল্ট” তৈয়াৰ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল। পৰবৰ্তীকালত ১৯২৯ চনত লণ্ডন আঞ্চলিক পৰিকল্পনা সমিতিয়ে ৰাজধানীত সেউজীয়া স্থানৰ অভাৱ হোৱাৰ বাবে গ্ৰীণবেল্ট প্ৰস্তুত কৰাৰ আনুষ্ঠানিক ভাৱে প্ৰস্তাৱ দিছিল। ভাৰতৰ পৰিবেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন মন্ত্ৰালয়ে পৰিবেশত বায়ু প্ৰদূষণ আৰু শব্দ প্ৰদূষণৰ ফলত হোৱা প্ৰভাৱ হ্ৰাস কৰাৰ বাবে ঠায়ে ঠায়ে আধুনিক পদ্ধতিৰে বৃক্ষ ৰোপণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। যিটো বৰ্তমান ধূলিৰে ধুসৰিত পৰিবেশ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে নিতান্তই এক ইতিবাচক সিদ্ধান্ত। আমি আমাৰ অসমী আইৰ অতীতৰ সেউজীয়া সুবাস পুনৰ ঘূৰাই আনিব নোৱাৰিলেও ৰাজ্যখনৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ কিছুপৰিমাণে হ'লেও উন্নত কৰি ৰাখিবলৈ স্বদেশৰ খালী হৈ পৰি থকা ঠাইসমূহত পুনৰ বেলেগ বেলেগ প্ৰজাতিৰ উদ্ভিদ নিশ্চয়কৈ ৰোপণ কৰিব লাগে। (পুনৰ প্ৰকাশিত)

বিনীতা হাজৰিকা
ড° মীমিত্তি গগৈ

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা
সঞ্চালকালয়ৰ পৰা প্ৰকাশিত পমেকীয়া
কৃষি পত্ৰিকা
‘ঘৰে-পথাৰে’
নিয়মীয়াকৈ পঢ়ক আৰু পঢ়ুৱাওক।
- সম্পাদক

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা। **প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা। **প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। **সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত।** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ